

Mellan aktivism och eskapism: Betydelsen av konstvetenskaper i en värld av kriser

Abstrakt för presentation

Mia Åkerfelt, FD, PI för HoPE-projektet
Konstvetenskap, Åbo Akademi
Fabriksgatan 2, 20500 Åbo
Mia.akerfelt@abo.fi

Från tillfälligt skydd till eget hem - Arkitekturhistoria som utgångspunkt för återuppbyggnad efter kriser

Efter kriser, som krig eller katastrofer orsakade av naturfenomen, sker återuppbyggnadsarbetet ofta under tidspress. Vanligen används tillfälliga byggnadslösningar, vilka på grund av resursbrist ofta blir permanenta. Detta påverkar invånarnas hälsa och välmående negativt, men kännedomen om konkreta åtgärder för att motverka detta är begränsad. Här kan data över historiska återuppbyggnadsprojekt bidra till hållbar rekonstruktion. Finland exporterade under 1900-talet hundratusentals trähus till återuppbyggnadsområden världen över. Av dessa finns många bevarade ännu idag och kan analyseras för att få reda på vilka mekanismer som bidragit till att husen fungerat som långvariga hem.

Presentationen bygger på forskning inom det Kone-finansierade HoPE-projektet (*Housing, prefabrication and export: the architecture of reconstruction in times of crisis*) vilket har visat att det behövs ett arkitekturhistoriskt perspektiv rotat i en humanistisk förståelse för hem och social gemenskap för att planering av återuppbyggnad efter kriser skall stöda invånarna. Projektet analyserar resultatet av den finländska exporten av prefabricerade trähus under 1900-talet för att se vad permanent boende i tillfälliga hus kan lära oss om framtidens återuppbyggnadsarkitektur.

Resultaten visar att en interdisciplinär utvärdering av historisk återuppbyggnadsarkitektur genom analys av byggnadernas arkitektur, inredning, bostadsområdets planering i kombination med historiska data, myndighetspraxis och invånarnas erfarenheter är centrala för att bostadsområdena skall kunna användas i generationer. Resultaten visar också att arkitekturhistorisk forskning kan bidra med kategorier av data som kan förbättra krishantering, återuppbyggnad och människors välmående även efter omfattande kriser. Presentationen understryker hur tvärvetenskaplig forskning som inkluderar konstvetenskaplig forskning inom arkitektur kan fungera som motståndskraft i kriser.